

1930 god. i Upustva za ispravljanje zemljišnih knjiga kod prvog osnivanja, od 30 avgusta 1932 godine.—

Sa ovim zakonima dat je ne samo skup jedinstvenih propisa o sticanju, promeni, ograničenju i ukidanju prava na zemljištima, nego je data i jaka podrška potpunoj stabilizaciji pravnih odnosa na zemljištima svuda, a naročito u onim područjima, gdje toga dotle nije bilo. I u vezi sa provođenjem novoga katastarskog premjera na području predratne Kraljevine Srbije, počelo se je i osnivanje zemljišnih knjiga, koje je do sada pokazalo odlične rezultate i izvršeno je već u više srezova (Ub, Obrenovac, Bogatić, Veliko Gradište, Smederevo, Požarevac, Umka, Grocka, Vračar i Beograd). **Ti me se već jednom ostvaruje davnašnja želja naših starih i ovo dragocjeno biserje zablstaće svojim punim sjajem širom cijele naše domovine.**

Vidimo, dakle, da život ide svojim tokom, da on ne poznaje zaprijetku. Nikakvo pozitivno zakonodavstvo ne može da spriječi ili zaustavi taj prirodni razvitak i tok stvari. Nove prilike i potrebe izazivaju nove pravne odnošaje, jer život ne pita za pisane norme, nego on sam stvara nove socijalne i ekonomske oblike, koje mora slijediti pozitivno zakonodavstvo. Zato je s pravom rekao Monteguie: „**Les lois sont les rapports nécessaires, qui dérivent de la nature des choses**“ tj. zakoni su nužni odnosi, koji proizilaze iz prirode same stvari.—

I ovo značajno stablo, čije je sjeme posijano prije gotovo jednoga stoljeća, danas se pokazuje u svojoj pravoj veličini. **Stablo, koga znamenuju baštinske knjige, nije više drvo, koje rađa s malim cvjetovima, nakazne veličine i ljepote, već akacija, koja se u proljeću sva pokriva injem bezbrojnih mirijada cvetova.—**

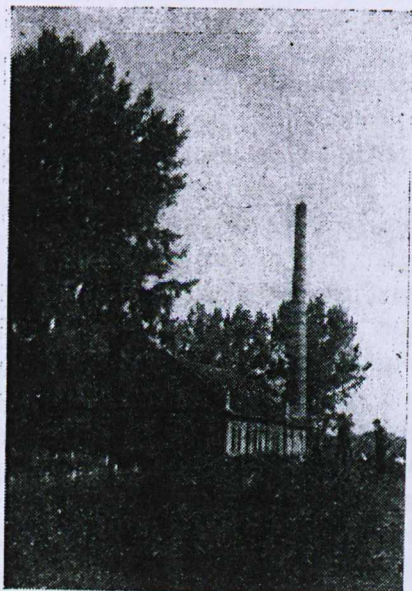
Kraj.

Triangulacija Državnog dobra „Belje“

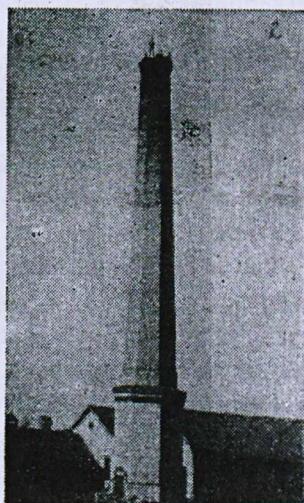
Donosimo nekoliko interesantnih snimaka sa triangulacije rita Drž. dobra „Belje“.

Jedan od najtežih terena za razvijanje trigonometrijske mreže, — močvaran, pod nepreglednom ritskom šumom, ispresecan Dunavom i njegovim rukavcima. Većinom poplavljen. Površina od 30.000 ha bez i jedne date tačke. Teren koji sada prvi put dobija triangulaciju.

Slika br. 1 pretstavlja Aleksandrovu pumpu na drž. dobru „Belje“. Odžak pumpe uzet je kao trig. tačka 2-og reda. Snimljeni momenat pretstavlja rekognosciranje tačke i traženje drugih tačaka od kojih se ova određuje.

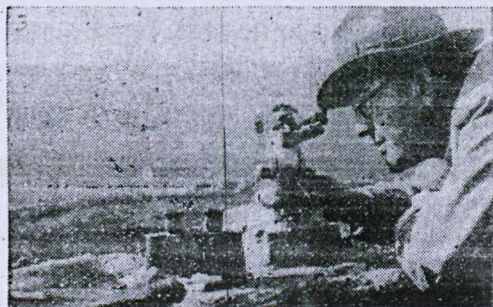

Slika 1.

Slika 2.

Slika br. 2 pretstavlja Petrovu pumpu na Drž. dobru „Belje“. Ovaj odžak uzet je kao trig. tačka 2-og reda. Snimljeni mo-

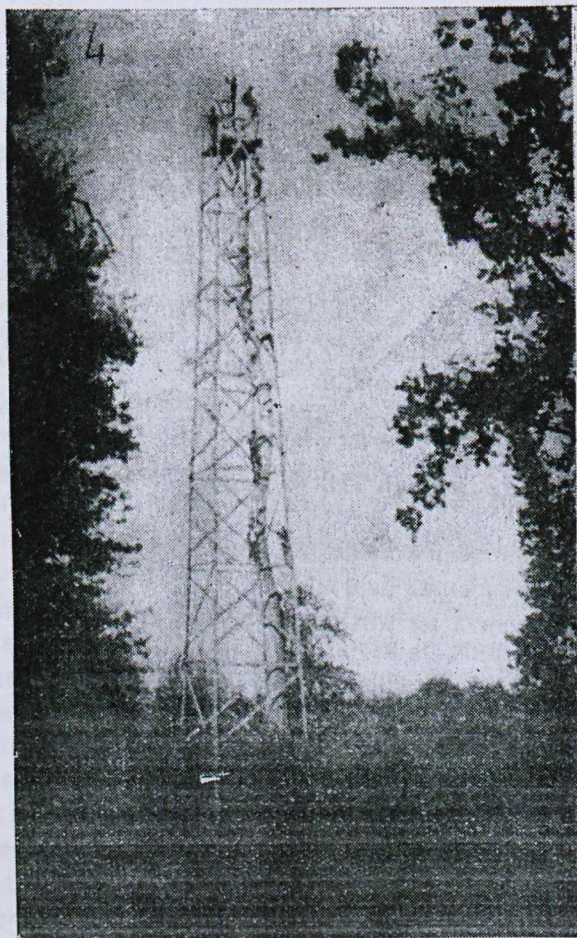

Slika 3.

menat pretstavlja rekognosciranje tačke i traženje drugih tačaka od kojih se ova određuje.

Slika br. 3 predstavlja Šćepovića Đorđa, geom. za vreme opažanja 2-og, 3-eg i 4-og reda sa vrha odžaka Petrove pumpe.

Ovakva prenosna naprava predstavlja jedinstven slučaj kod nas, s obzirom na visinu i konstrukciju. Pokretne naprave do sad upotrebljavane konstruisane su jednospratno, čija je visina

Slika 4.

retko prelazila 8 metara. Ovakva naprava, s obzirom na ravan i obrastao teren, predstavlja jedno izvanredno pomoćno sretstvo za triangulatora, naročito kod opažanja, u kome se cilju ona i pravi, izuzetno može da služi i za rekognosciranje, odnosno proveravanje da li je dotično mesto najpodesnije i vide li se sve

potrebne tačke. Naravno kad je reč samo o glavnim tačkama 2-og i 3-eg reda. Podizanje velikih piramida skopčano je sa velikim izdancima, kako za materijal, tako i za radnu snagu, pored velikog vremena, koje se izgubi dok se ista podigne. Pomoću ovakve naprave omogućeno je da se upotrebe stabla velikih drveća, stabilna, za centralni stub, koji zamenjuje unutarnju piramidu.

Скупштина Удружења Геометара и Геодета Секције за Вардарску бановину, одржана 24 и 25 јануара 1937 године у Скопљу

1. Скупштину је отворио у 10 часова бивши претседник Секције кол. Пенчић Чедомир и одржао поздравну реч и предложио да се пошаљу поздравне депеше Њ. В. Краљу Г. Министру финансија и Начелнику одељења катастра што је скупштина аklamацијом примила.

2. Секретар кол. Благојевић Васо прочитао је годишњи извештај Секције.

3. Благајник кол. Дајевић Лазар поднео је писмени извештај благајне.

4. Кол. Миљанић Аким каже да је прегледао књиге и предлаже да се да разрешница Управи.

5. Кол. Пенчић пита да ли има когод да каже што поводом извештаја.

— Није се јавио нико. Извештај је примљен без примедбе. — За секретаре скупштине изабрана су Дилберовић, Бурић, а за овераче Бисић, Миљанић.

Прешло се на следећу тачку дневнога реда: *бирање нове управе.*

Настала је дискусија око тога да ли да се најпре изабере седиште секције или Управа.

Кол. Пенчић апелује на колеге да се не задржавају на којекаким ситним питањима већ да се најпре реши где ће бити седиште секције, а затим да се што више позабави на питањима поводом предлога пројеката Закона о овлашћеним инжењерима. Што се тиче седишта секције предложено је да се седиште секције премести из Охрида и пита где у Тетово или Скопље?

Око бирања седишта настала је бурна дискусија у којој узимали учешћа скоро сви чланови. Предлагано је да ли се бирање седишта обави гласањем или не. Пошто се дело, да је већина чланова за то да се седиште секције вене из Охрида у Тетово — решено је да седиште секције буде у Тетову.

Прешло се на бирање Управе.

Кол. Пенчић пита за најбољи начин да би се Управа могла изабрати.

Скупштина је решила да се изабере Одбор који ће подложити Управу. У Одбор су ушли: кол. Благојевић Бауер (Тетово), Дајевић—Тодоровић (Охрид) и Батак—Викаловић (Скопље).

После кратког времена Одбор је саставио листу нове управе:

Претседник: кол. *Бисић Мехмед.*

I. п. претседник: кол. *Биљарац Драгомир.*

II. п. претседник: кол. *Шилић Иван.*

Секретар: кол. *Бујић Гојко.*

II. Секретар: кол. *Тодоровић Немања.*

Благајник *Благојевић Василије.*

II. Благајник кол. *Стошић Милорад.*

У Надзорни одбор ушли су кол. *Миљанић Аким,* *Пенчић Чедомир* и *Тоскић Стеван,* а као заменици кол. *Бауер Рикард,* *Дилберовић Асим* и *Дајевић Лазар.*

Предложена листа Управе примљена је једногласно.

Претседник нове Управе кол. Бисић, захваљује на избору и датом му поверењу и износи, да ће се свесрдно залагати за интересе чланова Удружења којег је на челу; прелиминарно на следећу тачку дневног реда: *Бирање делегата за годишњу скупштину у Сарајеву.*

Кол. Пенчић каже да је Одељак Охрид изабрао делегате, а како је то исто учинио и Одељак Тетово, решено је да се предложени делегати од стране скупштине приме, а Одељак Скопље да их сад изабере.

Делегати за годишњу скупштину у Сарајеву су:

(Охрид) Пенчић, Булајић и Петровић; заменици: Бајбушић, Главинчевић и Групчевић.

(Тетово) Папо, Бисић; заменици: Фазлагин и Благојевић.

(Скопље) Ћурчић, Чучковић.

(Битољ и Прилеп) Тоскић.

Прешло се на следећу тачку дневнога реда: *Дискусија о предлогу пројекта Закона о овлашћеним инжењерима.*

Кол. Пенчић: „Најактуелније питање је баш питање предлога пројекта Закона о овлашћеним инжењерима“ — и апелује на чланове, да на досадашњем успеху поводом тога питања не стану. „Ми са Југа треба највише да порадимо, јер у законодавном Одбору су већина чланова посланици са Југа, којима ми треба да изнесемо наше захтеве и негодовање поводом тог пројекта“.

Кол. Миљанић Аким: говорио о пројекту Закона о овлашћеним инжењерима и предлаже да се изабере одбор који ће саставити резолуцију поводом предлога пројекта Закона о Овлашћеним Инжењерима.

Кол. Ходовски: каже да ми нисмо Бог зна како дирнути тим пројектом, о чему је дао опширно образложење.

Кол. Миљанић: Не слаже се с тим што кеже кол. Ходовски.

Кол. Трбојевић: каже да две тачке — парцелација шума провођење комуникација кад комасација остану право геометрима.

Кол. Ђурчић: цитира § 16 тачке д) и е) где се говори о ограничењу шума, о комасацији и парцелацији. Чита тачку е) § 16 и каже да је свака парцелација везана са извођењем комуникационих као и мелирационих радова.

Затим се прешло на следећу тачку дневнога реда: *евеншуалије.*

Кол. Босић предлаже да се прочитају резолуције појединих одељака што је и усвојено.

Кол. Тољевић чита резолуцију Одељка Скопље.

Кол. Бујић чита резолуцију Одељка Тетово.

Одељак Охрид није никакву резолуцију саставио.

Настала је дискусија поводом прочитаних резолуција где је решавано да ли да се те резолуције редигују од стране Одбора за састављање резолуције који би требало изабрати. Решено је да се изабере одбор. У Одбор су ушли. кол. Ђурчић, Тодоровић, Бисић и Миљанић који је Одбор Скупштина једногласно примила.

Прешло се на бирање сталних делегатар при Гл. управи.

Кол. Пенчић предлаже кол. Мишевића Петра, а кол. Босић предлаже кол. Радића Луку, што је Скупштина примила.

Кол. Пенчић: каже, да је Одељак Охрид изабрао кол. Миљанића као делегата за Гл. Управу. Решено је да се кол. Миљанићу изабере заменик те је изабран кол. Тоскић што је скупштина примила.

Прешло се на питање трошкова које треба доделити делегатима.

Кол. Босић предлаже да им се призна подвоз и мања дневница.

Кол. Трбојевић предлаже да им се призна право на подвоз $1\frac{1}{2}$ II класе.

Решено је да им се призна подвоз, $1\frac{1}{2}$ II класе и 40 Дин. дневница што важи и за чланове управе секције који су дошли из Охрида у Скопље.

Скупштина је закључена у 13 часова с тим, да се настави сутра 25 јануара у 9 часова.

Наставак скупштине од 25 јануара 1937. године.

Претседник кол. Бисић отвара Скупштину у 10 часова и јавља да је Главна Управа упутила депешу овој Секцији у којој поздравља Скупштину желећи успеха у раду, и да су јучер послате депеше: Њ. В. Краљу, Министру Финансија, Начелнику одељења господину Др. Краљу, и Главној управи.

Кол. Бисић даје кол. Тодоровићу да прочита редиговану резолуцију.

РЕЗОЛУЦИЈА:

Скупштина Удружења геометара и геодета за Вардарску бановину, одржана на дан 24 јануара 1937 г. у Скопљу, проучивши свестрано и темељито положај геометара и геодета, створеног пројектом Закона о овлашћеним инжењерима израђеног од стране Инжењерске коморе у Београду и поднетог од Г. Министра грађевина Народној скупштини на усвојење, једнодушно је констатовала да су поменути пројектом Закона предвиђена права свих геометара и геодета.

Скупштина је нарочито сагласна у томе, да приликом израде овог пројекта Инжењерска комора није имала обзира према постојећим основним правима и интересима геометарског и геодетског staleжа, те да је овај законски пројекат у својој основи несоцијалног карактера, јер се њиме неправедно повлашћује мали број овлашћених геодетских и геодетско-културно-техничких инжењера, на рачун далеко већег броја овлашћених геометара и геодета. Скупштина на-

рочито истиче да ће овакав неправедан и несоцијалан пројекат закона имати за поскедицу поштрење економских супротности између инжењерског и геометарског сталежа што ће имати недогледних последица, јер ће стотине и хиљаде геометера и геодета бити доведено у положај да буду искоришћени као радна снага, од стране неколико послодаваца-инжењера, на штету државе и народа.

Скупштина не може да пређе преко факта, да је упорно настојање Инжењерске коморе да овај немогућ пројекат добије дефинитивну законску снагу у супротности са активним радом свих друштвених слојева у држави, да се беспослица, беда и многобројне социјалне супротности данашњице умање и ублаже.

Скупштина одбија тврђење Инжењерске Коморе, да је за извођење техничких операција предвиђених § 16 (комасација и парцелација земљишта, ограничење и деоба шума), дато искључиво право овлашћеним инжењерима из разлога, што је за њихово извођење потребна већа техничка спрема и квалификације, које геометри немају, Скупштина на супротстоји на становишту, да су ти радови чисто геометерско-геодетски и да припадају домену ниже геодезије, чије је је једино поље рада и извор егзистенције свих овлашћених, геометара и геодета. Да је све ово тачно нека нам послужи за доказ стварне и јасне чињенице, да су геометери и геодети извршили све досадашње катастарске премере, од капиталне вредности за државне финансије и друге јавне техничке радове, аграрне операције и др. који служе за базу свим радовима предвиђеним у § 16 овог пројекта. Несхватљиво је, да се геометри и геодети не могу користити својим властитим радом, које су извршили у прошлости, садашњости на опште задовољство меродавних техничких фактора. Неће бити сувише ако Скупштина нагласи, да сте до 1928 године у Краљевини Југославији име геодетских геодетско-културно-техничких инжењера није било познато, већ је за све радове ове врсте, укључивши и радове у § 16 тачке д) и е) познат само геометар и геодета. Осим овога сама геодетска наука извршила је правилно разграничење, и инжењерски сталеж осим овог заједничког делокруга у нижој геодезији има широко поље делатности из више геодезије, области културио-техничке, хиоротехничке и урбанизма. Уредба Министарства финансија бр. 1100-V-32. споразумно

а Инжињерском комором није узела у обзир, јер припадају инжињерима.

Скупштина налази, да је неопортуно и непотребно да инжињери поред оваквог пространог поља рада у помену-тим техничким гранама траже још и искључиво право овлашћених на терену делокруга рада геометара и геодета.

На основу ових конституција Скупштина доноси једногласно ову

РЕЗОЛУЦИЈУ:

I. део

1. Да се изменама и допунама које би имале да уследе пројекту Закона о овлашћеним инжињерима, заштите важни интереси геометарског и геодетског staleжа.

2. Да се Закон о овлашћеним инжињерима унесе одједба по којој ће Уредра Министарства финансија бр. 100-V-32 г. остати на снаси у колико се односи на овлашћење геодета и геометара.

3. Да се прописи наведени у пројекту § 16 тачки д) и бришу у свему према предлогу Главне управе удружења геометара и геодета претставци Г. Министру грађевина.

4. Да се умоле: Краљевска Влада, Г. Министар финансија и г. Министар грађевина, а посебно Народна скупштина Сенат, да приликом доношења Закона о овлашћеним инжењерима имају у виду све наше потпуно оправдане захтеве не допусте да Закон о овлашћеним инжињерима, буде монопол за незнатан број лица, већ да то буде закон државне народне потребе.

II. део

Сем напред поменутих тачака, које се односе на прокат Закона о овлашћеним инжињерима, Скупштина је дола још и следеће:

1. Моли се Г. Минисар финансија, да измени Правилник теренском додатку бр. 9810/32 и то:

а) да се пропише нова таблица годишњих минимума, што досадања одговара само парцелацији 1:1 и то у вници, док је за парцелацију крупнију и ситнију као и брдском и планиском терену неправилна, те не могу да стигну прописане минимуме, ни групе које улажу максимум труда.

б) да се у незавршеним општинама где је неједнак однос парцелације у целој општини, не врши обрачун.

в) Да се коначни обрачун врши у Среској секцији и да комисију сачињавају надлежни инспекциони орган, Шеф Среске секције и шеф групе који је општину премерио, а по завршетку коначног обрачуна да се сви обрасци истога ставе на увид службеницима којих се тиче. На овај начин дала би се могућност службеницима, да пре доношења решења о исплати, ставе своје примедбе на обрачун и замоле надлежне на дефинитивну одлуку.

г) Да се први део теренског додатка у канцеларији исплаћује према проведеном броју дана на терену у сразмери 5 : 7 а не за половинуведеног времена на терену као што је сада, да би се избегао парадокс, да лице које није из буди каквих разлога радило само један дан у целој теренској сезони, губи право за 45 дана на додатак у зимској кампањи.

2. Приликом упућивања група у општине потребно је, да им се у путним рачунима признаје да путују сваки појединачно, пошто се у пракси тако и дешава. Геометар упућен у општину на дуже времена носи са собом већи број својих ствари, а ако је ожењен, води са собом своју породицу и ствари те није у могућности да прими свога друга на превозно средство, да би обојица могли у рачунима да рачунају по 1 дин. мање по Уредби. Ако је на пр. село удаљено 8 км. од седишта Секције регулисаном геометру припада на име километраже 16 дин. а дневничару 8 дин. међутим примитивно превозно средство за 8 км. кошта минимум 25.— дин. Исто тако молимо, да се превоз инструментата и алата врши на државни трошак у колико га не превезу самоуправне власти. Приликом селидбе групе из једног села у друго молимо да се призна један фигурант који ће носити инструменат и спроводити ствари.

3. По завршетку теренске сезоне потребно је да се оправка алата врши на терет Одељења, а не на терет геометра. Само у оном случају, ако се несумњиво утврди да је квар настао његовом немарношћу, а не услед дуготрајног рада; као и да се сваке године расходује сав дотрајао материјал.

4. Да би се могло удовољити пропису вођење Списка неомеђаних парцела, молимо да се одобри да катастарском премеру имају присуствовати по два присутна грађанина

оји треба да буду опуномоћени од стране општине. Ови и грађани били сведоци извршног премера и стања на ерену те би и потписали „Списак неомеђаних парцела“ на ицу места. Неоспорно је, да би они утицали много на своје уграђане и у погледу омеђавања и да би били од неоцењиве користи геометру на терену.

5) Пре него што се приступи премеру шумских комплекса, потребно би било да надлежни изузму од општина реко Нечелства среза уверења у којима потесима дотичне ат. општине су шуме парцелисане одобрењем власти; пошто рађани приликом премера у општинама парцелишу сами епрописно и неовлашћено сеоске шуме, а снимање оваквих шумских парцела, које нису прописно омеђане ни обележене адаје катастарским властима огромне тешкоће тако, да ремер малог комплекса ових шумских парцела траје пет о десет пута дуже него премер зиратног земљишта исте овршине. А ако се приликом оснивања баштинских књига тврди, да је ово парцелисање било незаконито, па као акво поништи, онда је био узалудан и некорисан један елики рад, који је учињен око снмања и израде планова.

* * *

По прочитаној резолуцији кол. Бисић пита: „Прима ли купштина овако редиговану резолуцију?“

Кол. Трбојевић: предлаже да у резолуцију уђе и тачка ојом би се тражила измена законске одредбе: да се број д 15 година који је потребан за стицање овлашћења смањи а 7 или 8 година или бар да се резолуција допуни тиме а и геометри ван државне слвжбе стичу право на овлашћење ако не после 7 или 8 год. а оно бар после 15 година лужбе у самоуправи.

Кол. Бисаћ пита да ли се прима предлог кол. Трбојевића или његов предлог, да тај предлог не уђе у резолуцију. Примљен је предлог кол. Бисића. Резолуција је једноласно примљена.

Претседник кол. Бисић износи да је дневница, која је уче одређена делегатима, велика те да Секција нема могућности за толике издатке. Пита, прима ли Скупштина да се ај јучерашњи закључак промени.

Кол. Трифуновић предлаже да дневица остане, али да е смањи број делегата.

Кол. Бауер не слаже се са предлогом кол. Трифуновића.

Кол. Бисић предлаже да им се призна подвоз $1\frac{1}{2}$ III класом и 30.— динара дневнице. Што је и усвојено.

Председник кол. Бисић пита дали ће се делегатима дати какве инструкције.

Кол. Трифуновић предлаже да се то учини по Одељцима.

Кол. Папо говори о бирању нове Управе и критикује рад секретара.

Кол. Дилберовић каже, да је наша управа била крња те као таква и није могла радити као пуна управа. Говори о кол. Милачићу и каже да је приговор кол. Папе против рада кол. Милачића скроз неоснован.

Кол. Папо каже да то мишљење деле и многе колеге.

Претседник кол. Бисић каже да у Управу уђу људи који су стално у Београду и говори о раду кол. Милачића.

Кол. Пенчић примећује да се прелази преко оних питања која су важнија да се претресају, и што се једном закључи после се поништава.

Кол. Бисић каже да је ова промена у погледу смањења дневница делегатима следила чисто из материјалних интереса Удружења.

Кол. Пенчић каже да он није начелно мислио на ту промену, већ уопште о лабавом доношењу и претресању питања.

У дискусији о бирању Управе узели су још учешћа кол. Пенчић, Бисић и Трифуновић

Кол. Фазлагвић хвали кол. Милачића и каже да је он добар за вођење Удружења говори и предлаже да се посете народни посланици, као и да се упознају са донетом резолуцијом.

Кол. Трбојевић износи да Одељак Тетово није заинтересовао нар. посланика г. Јоксимовића, среза Гор. Полошког о нашим захтевима.

Кол. Бујић повија тврђење кол. Трбојевића и каже, да је Одељак Тетово информисао и заинтересовао о свему нар. посл. за срез Д. Полошки г. Стојадина Димитријевића, а преко овога и г. Јоксимовића.

Кол. Пенчић пита зна ли ко шта је дужност делегата одређеног за Главну управу. Предлаже да се стави у дужност Управи да иста нареди кол. Тоскићу да посети народног посланика.

Кол. Павловић предлаже кол. Пенчићу да и даље сарађује са Управом Секције.

Кол. Пенчић каже да је требао бити изабран у Управу па онда да ради, а што је изабрат као члан надзорног одбора он зна своју дужност. Затим говори о подршци коју ћемо имати у погледу предлогу пројекта Закона о овлашћеним инжињерима од стране Г. Министра финансија, који ће одредити референта, а то ће бити Начелник одељења др. *Звонимир Каља*.

Са овим је кол. Бисић закључио Скупштину у 11,40 часова апелујући на чланове да свим силама раде на пољу побољшања стручних и сталешких питања.

Скупштина Удружења геометара геодета секција за Дунавску бан.

Удружење геометара и геодета, секција за Дунавску бановину одржала је своју редовну годишњу скупштину дне 14 фебруара 1937 год. у малој сали Спомен Дома у Новом Саду. Скупштина је почела у 9 часова пре подне у присуству врло лепог броја чланова секције, те је иста протекла у сложном и свестраном разматрању појединих питања, која су била на дневном реду и која интересују све чланове нашег удружења.

Скупштини су присуствовали изасланик начелника Одељења Катастра и државних добара Г. Милеуснић Никола шеф Отсека истог одељења, Г. Тодор Бугарски директор Дунавске Финансијске Дирекције, Г. Инж. Александар Костић, Г. Сопотски Лав, Г. Милачић Димитрије секретар главне управе и леп број колега из Београда.

Први потпретседник Г. Живанчевић Будимир при отварању скупштине поздравио је присутне чланове, а нарочито госте дочим су поздравне депеше са скупштине послате Г. Министру Финансија и Г. Др. Звонимиру Краљу, Начелнику Одељења за Катастар и Држ. добра у Београду. Поздравном говору Претседника скупштине следели су извештаји секретара, благајника, библиотекара и музејског одбора, из којих се извештаја види, да је рад секције и у овој години био успешан, те да је секцијски управни одбор и у

овој години настојао да секција напредује у раду на организаторном и стручном пољу. Састанак геометара и геодета из Дунавске Бановине, који је у октобру одржан у Суботици, који је у свему успео, организовали су чланови секције. Нарочито је секцијска управа настојала и радила на припремама за приредбе, које су одржане у оквиру овогодишње скупштине. Секција је у току године придобила већи број нових чланова, дочим су из секције иступили свега седморица. У Суботици основан је Одељак секције који сада броји четрнаест чланова. Секцијска благајна је активна и ако се осећа слабо плаћање чланских улога од једног дела чланова. Благајник секције постигао је леп успех са распродајом циглица за Геометарски дом. Нарочито много труда је уложио потпретседник око припрема и предрадња за предлог о градњи геометарског одморишта у Фрушкој Гори, о коме је скупштина према дневном реду решавала.

Управни одбор секције живо је пратио развој ситуације у Удружењу, те сарађивао на акцији, који је Главна управа подузимала у вези са поднетим предлогом „Закон о овлашћеним инжињерима“.

Извештај управног одбора примила ја скупштина, те је на то по предлогу надзорног одбора старој управи дата разрешница.

Избор нове Управе дао је следећи резултат: Претседник Г. Инж. **Алберт Прохаска** из Суботице, први потпретседник Г. **Трнић Стеван** шеф Отсека за Катастар и држ. добра у Новом Саду, други потпретседник Г. **Живанчевић Будимир** К. геометар Финансијске дирекције у Новом Саду, први секретар **Кужник Мате** К. геометар из Новог Сада, други секретар Г. **Гушић Кемал** к. геометар из Новог Сада, благајник Г. **Карло Јонке** шеф Катастарске Управе у Новом Саду, библиотекар Г. **Пивк Леополд** цив. геометар из Новог Сада, Чланови управе Г.Г. **Казимировић Гавра**, **Влаховић Радисав**, Инж. **Шумахер Александар**, **Грђић Драгутин** и **Алемпијевић Стеван**.

У Надзорни одбор изабрани су Г.Г. **Фишлер Херман**, **Пин Паја**, **Гризогоно Бернад**, **Баховец Станко**.

Делегати за главну управу су Г.Г. **Живанчевић Будимир** и **Карло Јонке**.

Делегати за год. скупштину у Сарајеву су господа Инж. **Прохаска Алберт**, **Видак Стеван**, **Трнић Стеван**, **Булат**

Едо, Живанчевић Будимир, Јонке Карло, Влаховић Радисав и Кужник Мате.

Након избора управног одбора и делегата поднет је реферат о предлогу Закона о овлашћеним инжињерима, у ком је реферату приказано све што поводом овога закона интересује геометарски и геодетски сталеш и шта је учињено од стране Удружења за заштиту интереса геометара и геодета. О стању у коме се сада цео овај предмет налази дао је извештај секретар Главне управе Г. Милачић, након чега се развила дужа и свестрана дебета по овом питању, као и по питању односа у удружењу у којој су дебати учествовали г. г. Живанчевић Будимир, Милачић Димитрије, Инж. Костић Александар и Кужник Мате. Скупштина је донела поводом овога своје закључке, који су изражени у посебној резолуцији.

Поводом предлога о изградње геометарског одморишта у Фрушкој гори поднео је реферат г. Живанчевић Будимир, који је свестрано изнео могућности за остварење већ израђеног пројекта. Скупштина се је са овим питањем најозбиљније позабавила те је предлог једнодушно прихватила након чега је изабрала посебан грађевински одбор, коме је стављено у задатак, да пројект и могућности остварења детаљно проучи и да поради на томе да се ова лепа мисао оствари.

Секцијска скупштина примила је једнодушно следећу резолуцију:

1) Геометри, геодети и инжењери, чланови Удружења геометара и геодета секције за Дунавску Бановину у Новом Саду окупљени на својој годишњој скупштини узели су у разматрање између осталог и питање предлога „Закона о овлашћеним Инжењерима“. У колико се односи на поједине врсте геодетских радова једино правилна и праведно регулисана уредба Министарства Финансија Бр. 1100/32, јер је у истој Уредби довољно вођено рачуна о стручним и сталешким потребама.

Скупштина једнодушно тражи од Главне управе, да се свим силама заузме и изрази да поменута Уредба у целости остане на снази.

2) Ова секција и овом згодом манифестује потпуно јединство својих чланова Инжињера, геодета и геометра и сматра да је неопходно потребно да се ово јединство у погледу сталешке организације и рада у интересу струке очува и код свих осталих секција.

Обраћамо се Главној управи и свима секцијама да сва њихова Будућа настојања буду у томе духу. 67

Скупштина резолуцију у потпуности прима!

У 5 часова после подне пред пуном двораном одржао је Г. Инж. Александар Костић познати стручњак и радник на геодетском пољу, предавање о теми: Утисци о Катастарским радовима у Швајцарској Француској и Италији са кратким погледом на практичну примену Аерофотограметрије, која је са највећом пажњом и признањем свих присутних слушано, јер је Г. Костић детаљно изнео прилике о Катастру у поменутим земљама, а нарочито је интересантно изложио примену савременог фотограметријског снимања.

У вече је приређено другарско вече које је у сваком погледу најлепше успело.

Скупштина удружења геометара и геодета секција »Београд«

Удружење геометара и геодета секција Београд одржала је своју годишњу скупштину 7-11-1937 год.

Скупштину је отворио претседник г. А. Поповић, поздрављајући присутне и захваљује се на оваквом лепом одзиву, наглашава да током овогодишњег рада управа је била заузета са два најважнија питања, питањем међународног састанка геометара у Београду и Пројектом предлога Закона о овлашћеним инжењерима, и изјављује да је прво питање међународног састанка геометара са успехом завршено захваљујући понајвише начелнику др. Краљу, коме се ми у име своје и Ваше најлепше захваљујем. По другом питању, које интересује све чланове Удружења је пројекат Закона о овлашћеним инжењерима, излаже да је управа секције у споразуму са Гл. управом подузела све што је у њеној моћи, а имамо пуно поверења у наше претпостављене, док од Вас захтевамо свесност, компактност и једнодушност, да то буде манифестација наше свести за опште добро. Говори о извесном размимоилажењу међу појединцима, изјављује да циљ управе није и не сме бити лични, већ само и једино општи. Затим даје реч секретару г. Богдановићу, да прочита извештај Управног одбора. У извештају се у главном каже:

Поштоване колеге и колегинице,

На прошлогодишњој скупштини стављени су у задатак овој управи многи важији проблеми, али током године појавили су се и други још важнији које је ова управа у сагласности са Главном управом покушала да реши.

Морамо напоменути да компактност, једнодушност и слога која је владала током претпрошле године, у неколико је била током ове године поремећена од разних интриганата којима није ишло у рачун наша компактност те су исту гледали да ослабе. Та интригирања су још одмах после скупштине била довела дотле, да је управа ове секције била приморана да поднесе оставку, услед чега је дошло до ванредне скупштине, на којој сте истој управи дали поновно поверење, али поред свега тога није се успело у целости остранили она фама, ради које је управа била принуђена да поднесе оставку.

Морамо нагласити да сте својим савесним радом помогли управи да у потпуности острани оно рђаво мишљење које је противу нас свију владало у Оделењу катастра, те је и дошло до много сношљивијих односа између потчињених и претпостављених, изузев у неколико случајева, а за које мислимо да ће и њих ускоро нестати.

Да би остварили захтеве изражене у резолуцији на прошлогодишњој скупштини, ова управа је преко Главне управе поднела Оделењу катастра две претставке. У овим претставкама обухватили смо целокупне наше захтеве. Одмах морамо нагласити да сви наши захтеви, макар дасу потпуно оправдани, нису могли у целости бити решени, мада и сами претпостављени увиђају да су потпуно оправдани, а разлог је буџетска немогућност.

Од важнијих питања решено је ове године да је однос теренског радног времена према канцеларијском сведен у размеру 7:5, те је на тај начин прилично смањен минимум за канцеларијске радове, али у исто време морамо нагласити, да је слетствено томе смањен и теренски додаток, који је обрачунат према времену проведеном на теренским радовима.

Изузетно ове године на дневном реду су биле још две врло важне ствари, које су и највише времена одузеле управи око њиховог решење, а то су: међународни састанак геометара одржан у Београду месеца септембра 1936 г. и питање Закона о овлашћеним инжењерима.

Међународни састанак геометара одржан је у Београду од 31 августа до 7 септембра 1936 г. Пошто је то први, а можда и једини састанак овакве врсте одржан у нашој држави, појмљиво је да је и припрема око његовог одржавања одузимала много времена. Мада је наставак одржан под окриљем Главне управе, већина чланова управе ове секције били су оптерећени око његових припрема.

Друго најважније питање јесте Закон о овлашћеним инжењерима чији је пројекат израдила Инжењерска комора, а који је од стране Министарства грађевина усвојен и поднешен Народној скупштини на озакоњење, а који дубоко задире у интересе свих нас геометара, појмљиво је да нам је поменути пројекат и највише времена одузео око проучавања истог, као и организовање разних интервенција да наши интереси буду заштићени. Вама је свима врло добро познато шта је све ова управа у сагласности са Главном управом подузела да наши интереси остану не окрњени. По овом питању ствар није ликвидирана већ ће по свој прилици захтевати још доста труда и напора да би била повољно решена. Можемо вам за сада рећи, у колико смо могли стећи утисак код меродавних, да ће наше оправдане жеље наићи на пуно разумевање. Управе је интервенисала са успехом по захтеву Одељка и појединаца, мада је био слаб контакт између Одељака и управе.

Благајник секције Београд г-ђица Зора Чакширлијевић поднела је следећи извештај о стању благајне: укупно примање 104990,25, од којих готовина из 1935/36 — 34170,77, а примљено у 1936/37 год. 70819,48.

Укупни издатци 60895,69, а од којих Главној управи 45410,—, за међународни састанак 10.000,— враћено задрузи погрешно примљених 870,—, помоћ једном колеги 500 дин. Остали трошкови 4115,69.

Изјављује да је наплаћена чланарина 60% од укупног броја чланова.

Претседник надзорног одбора г. Радић Лука изјављује да су књиге прегледали и да је благајна исправна.

Претседник отвара дискусију по свим извештајима. У дискусији по извештајима као и о општем стању у Удружењу, о Закону о овлашћеним инжењерима, те о односу секције према Главној управи у другим секцијама, а такође и по питању паушалног система односно измене радног

времена теренског према канцелариском на 7:5 месеци учествовали су: г.г. Воја С. Поповић, Зора Чакширлијевић, Блажо Драгићевић, Арсеније Поповић, Славко Пајер, Дракумић Војислав, Милачић, Шћепановић, Слободан Поповић, Миленовић Миодраг, Панић Божидар, Соса Миле.

Након дискусије скупштина је дала разрешницу досадењој управи.

Претседник даје одмор ради верифицирања пуномоћија, како верификациони одбор није могао брзо да заврши свој рад, то претседник прекида рад скупштине с там да се настави у 14 часова.

Наставак скупштине

Претседник г. Поповић отвара скупштину и прелази се на избор нове управе. С обзиром да је скупштина имала да заврши рад у току истога дана претседник предлаже да се пређе на следеће тачке дневнога реда док верификациони одбор не буде са пребројавањем гласова готов. Скупштина овај предлог прима. Прет. Поповић чита поздравну депешу ђенерала г. Бошковића. Скупштина аплаудира.

Г. Тобијас пита да ли је одобрено одсуство колегама за ову скупштину пошто колеге у Неготину нису о томе обавештени.

Г. Богдановић одговара да је Одељење одобрило одсуство и известило секције.

Г. Соса каже да секција у Неготину није добила одобрење Одељења него су на њихово тражење добили телеграфско одобрење.

Г. Којовић чита резолуцију одељка из Кладова у којој се у главном говори о пројекту Закона о овлашћеним инжењерима, саглашавајући се са досадањим радом Управе по овом питању, а даље наводе тежњу Инжењерске коморе да поцепа Удружење са тенденцијом да лакше постигне свој циљ.

Апелујемо на Одељење да се предвиди потребан број приправничких места, да се реши питање путних и селидбених трошкова. Констатују побољшање односа између старешина и персонала и нарочито желе да подвуку добре резултате таквог опхођења. Пример за то, без самохвалисања наводимо баш Кладово, чије је особље и по признању надлежних дало квалитативно и квантитативно одличне резултате, што је у највећем делу заслуга тактичног поступања шефа секције колеге М. Мијатовића. Аналогно то исто

особље у Косјерићу дало је резултате испод просечних, што је заслуга тадањег шефа секције.

Захтевају да се Правилник о паушалу измени у корист особља јер је оно ту измену заслужило својим радом и у квалитативном и квантитативном погледу.

Г. Душан Мирковић чита резолуцију Одељка Петровац који тражи да се реши питање путних и селидбених трошкова. Констатујући да већина колега на новом премеру више година добија оцену добар, ма да својим радом заслужује бољу оцену, позива се на остало чиновништво где је обрнут случај. Тражи да се колеге на време постављају и унапређују.

О односу радног времена на терену и у канцеларији 7:5 месеци чита реферат колеге Фехимовића Мухарем, који једним примером доказује да је успех његовог рада у једној радној години услед овог односа смањен за 3⁰/₀ а његове принадлежности умањене су за 2776 динара.

Констатује да и надаље појединци па чак и поједине секције раде по седам и по месеци на терену, апелује да се ово у будуће отклони.

Г. Воја Поповић у име Одељка Јабуковац захваљује се начелнику Др. Краљу на заузимању да се секција за време зиме премести у Неготин, ма да ово заузимање није успело. Чита резолуцију Одељка Јабуковац који тражи измену правилника о паушалу, исплату вишка урађеног на терену преко 100⁰/₀, да се геометри не запостављају у варошком премеру.

Г. Воја Поповић поставља низ питања и пита шта је по њима предузела управа. Претседник Поповић одговара да су сва та тражења обухватиле претставке упућене Одељењу, али ради буџетских немогућности успех није постигнут.

Примљена је резолуција одељка из Доњег Милановца, који траже да се омогући ђацима Средње техничке школе упис на Универзитет, да се допуне правилници расписима, да се дозволи особљу за време теренских радова долазак у варош ради набављања животних намирница, да се повећају радничке дневнице у оним срезovima где се радници тешко добављају, траже да се особље на новом премеру детаљније упозна са фотограметријом и још неколико захтева који се поклапају са захтевима напред изнетих одељака.

Изабрана је следећа управа:

Претседник Поповић Арсеније, п.претседник Николић Радован, секретар Богдановић Богдан, и Миленовић Миодраг, благајник Бешић Драгутин, књижничар Узелац Стеван. Управни одбор: Димић Божићар, Котур Ђорђе, Лорбер Мирко, Типовић Милан, Шаровић Душан, Војиновић Радован, Собранић Душан, Јовановић Ратко, Мијушковић Драго. Надзорни одбор: Меденица Милић, Мијатовић Милован, Мориц Леви. Делегати секције при Главној управи: Богдановић Богдан и Бешић Драгутин.

Након избора управе, узима реч претседник г. Поповић и захваљује се на датом поверењу, изјављује да је имао жељу да се повуче, али да га прилике, а специјално пројекат закона о овлашћеним инжењерима приморава да остане на челу секције, јер је са кол. Милачићем ово питање покренуо на меродавном месту, па му дужност и одговорност налаже да издржи до краја. Предлаже одељцима да предложе делегате за Гл. годишњу скупштину, која ће се одржати у Сарајеву. Предложени су следећи делегати које је скупштина једногласно усвојила.

Београд: Др. Звонимир Краљ, Александар Костић, Павле Иванов Радић Лука, Петровић Радмило, Меденица Милић.

Кладово: Којовић Милан, Совронић Душан, Зеленхасић Фахрудин, Танасковић Никола.

Бољевац: Планенац Божо, Вражалић Ешреф.

Барбарин: Милутиновић Василије, Прица Данило, Чохаџић Јусуф.

Деспотовац: Додер Реља, Сарајлић Сафет.

Доњи Милановац: Утнер Феликс, Николић Христивоје, Хаџиабдић Мухамед, Сараџић Лутвија.

Кучево: Шћепановић Зарија, Трхуљ Осман, Тодоровић Димитар, Новаковић Богољуб.

Жагубица: Трчак Фрањо, Милинковић Миодраг.

Зајечар: Петровић Звонимир, Миљковић Риста.

Јабучевац: Ђурица Момчило, Поповић Војислав.

Јагодина: Милинковић Гојко, Сијерчић² Синан, Задник Љубан.

Краљево село: Анђелић Слободан, Дракулић Војислав.

Крушевац: Ђулић Сејдо, Бакочевевић Никола, Јокановић Илија.

Неготин: Тобијас Бранко, Цревар Сима.

Параћин: Николић Радован, Миленовић Миограг и Но-
ваковић Душан.

Петровац: Ракчевић Душан, Динић Божидар, Тробиш
Алојз, Некљудов Ољег.

Ражањ: Пинтер Алберт, Јарц Херман.

Рековац: Келбл Албин, Јакшић Радомир.

Свилајнац: Косорић Срдан, Хумо Авдо.

Соко Бања: Крстић Добривоје, Бујић Боривоје.

Трстеник: Радусиновић Благота, Кавеџић Милинко,
Петровић Драгомир.

Ђуприја: Узелац Стеван, Агановић Исмет, Швајгер
Антон, Нинковић Михајло.

Краљево: Паштар Веселин, Јевтић Божидар.

Салаш: Конфорти Јерохам, Чаушевић Теуфик.

Након избора делегата прелази се на последњу тачку
дневног реда: евентуалије.

Г. Којовић пита зашто није дат одговор Инжењерској
комори на последњу њихову исправку.

Г. Милачић изјављује да је одговорено, али да „Политика,
из принципа не дозвољава штампање више од два одговора
и говори о одговору Б. инж. коморе и предлаже резолуцију.

Неколико колега упућују краћа питања која се односе
на поједине случајеве обрачуна паушала на што им одговара
г. Поповић Арсеније и закључује скупштину.

Скупштина Задруге геометара за штедњу и кредит

Седмог фебруара 1937 године одржана је скупштина
Задруге геометара за штедњу и кредит. За претседника
скупштине изабран је задругар Живанчевић, који се захва-
лио на избору, износи рад управног одбора о коме говори
похвално, а специјално апострофира пожртвовани и неуморни
рад претседника др. Краља. П. претседник управног одбора
задруге г. Поповић прочитао је извештај о стању и раду у
пословној 1936 години, из кога се види да је пословање
било веома повољно, што се види из ове табеле прегледно
стање за последњих 7 пословних година.

Из извештаја се види да је уписано 127 нових чланова
и да број задругара износи 834. Удели су се повећали за
256.219 динара. Фондови износе укупно 282.930.62. Ова сума
претствља сопствена сретства задруге. Улози на штедњу
су се такође повећали. Менични зајмови на крају пословне

ГОДИНЕ:	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Укупни обрт по свима рач.	516447	1,111108	1,213313	1,394404	2,005826	2,965016	4,367621
Улози на штедњу... ..	100	11262	6795	4178	34849	45827	69369
} издато	93690	286158	360717	537824	776435	1,093218	1,602557
Менице: } враћено... ..	46389	145942	119278	185569	197246	370087	519911
} потраживања... ..	47301	140216	241439	352255	579189	723131	1,082646
Удели:..... ..	58680	141315	221633	292141	443721	633500	889719
Резервни фонд... ..	202	9147	16329	20721	26452	36024	43460
Фонд за подиз. геом. дома	23993	44119	55072	67898	82459	102273	119459
Фонд за помагање „А“ ...	256	2222	4494	6240	11129	21003	29990
Фонд за помагање „Б“ ...	—	—	—	—	2239	11645	17014
Рачун робе	—	—	—	—	—	—	830
Тек. рач. за м. с. геометара	—	—	—	—	—	—	1840
Камате... ..	5965	19108	23631	31332	46115	49433	94480
Трошкови... ..	2777	7569	9111	10341	16353	18242	15683
Чиста добит... ..	4112	12217	14663	21045	28801	31190	78796

године износе 1.082.646,30, а признанична потраживања 50.835. Задруга се није задуживала, ма да је сва потраживања својих чланова успела да покрије, и да дочека нову пословну годину са готовином од 101.274 дин. Напомиње се да су $\frac{2}{3}$ чланства задужени, па је жеља да се дугови на време отплаћују како би средства задруге морала стално да циркулишу и буду њен здрав организам. Трошкови су мањи и ако је пословање удвостручено, што претставља леп успех у раду, а износе свега укупно 15.683,82 дин. Чиста добит износи 78.796,83 и раздељена је овако: Резервном фонду, фонду за геом. дом, фонду за међусобно помагање „А“ и фонду за међусобно помагање „Б“ по 7838 — укупно 31.352.

Чиста добит

По рачуну Губитка и добитка за пословну 1936 год., чиста добит износи Дин. 78.796,83. Управни одбор предлаже да се ова добит раздели овако: у смислу чл. 17 и 18 задружних Правила:

I. на име дошације по 10%

Резервном фонду	7.838.—	
Фонду за геометарски дом	7.838.—	
Фонду за међусобно помагање „А“	7.838.—	
Фонду за међусобно помагање „Б“	<u>7.838.—</u>	31.352.—

II. на име 5% камата за оне износе фондова који су затечени на дан 1 јануара 1936:

Резервном фонду	1.801.—	
Фонду за геометарски дом	5.113.—	
Фонду за међусобно помагање „А“	1.050,83	
Фонду за међусобно помагање „Б“	<u>582.—</u>	8.546,83

III. На камате на уделе оним члановима Задруге чији се удели на дан 1-1-1936 износили више од 1.800.— и то на вишак преко 1.800.— уплаћених динара, сходно одлуци годишње скупштине од 11-III-1933, што према особеном списку износи укупно динара 2.690.— 42.588,83.

Остаје на располагање скупштини	36.208.—	
Управни одбор предлаже да се из ове суме подели:		
Фонду за подизање геометар. дома	10.000.—	
Фонду за међусобно помагање „А“	12.208.—	

Биланчевина књиговођи и персоналу,
који је код израде биланса сарађивао, по
сагласној одлуци Управ. и Надз. одбора 3.000.— 36.208.—

Закључак.

Увиђајући да се наша Задруга унаточ лепог напретка налази још увек у стању развоја и да јој је потребно јачање, чланови Управног и Надзорног одбора не траже никакву награду за свој рад. Задруга није имала никаквих издатака за кирију благодарећи томе, што њезина пословница ужива гостопримство Министарства финансија.

Поднесено је неколико предлога о којима је скупштина дискутовала, и донела одлуке. У 12 часова скупштина је завршила рад.

Novi Wild-ovi instrumenti

Za firmu Wild prošla godina je bila vrlo plodna u pogledu novih usavršenijih konstrukcija geodetskih i fotogrametrijskih instrumenara. Donećemo kratak opis trinoga usavršena instrumenta Wild-ova.

Jedan novi univerzalni teodolit T2, model 1937,
jedan novi precizioni teodolit T3 i
jedan novi Stere-autograf, model A5.

Novi Wild-ov univerzalni teodolit T2, model 1937 je produkt dugogodišnjeg iskustva i zbir opažanja u toku od 15 godina, upravo od momenta izlaska prvog Wild-ovog univerzalnog teodolita.

Novi Wild-ov univerzalni teodolit T2, model 1937 razlikuje se od dosadanjeg instrumenta u sledećem:

1. Sistem vertikalnih i horizontalnih osovina je konstruisan na potpuno novoj osnovi, koja je prvi put primenjena kod novog precizionog teodolita T3. Blokiranje osovina je sada nemoguća, a preciznost je mnogo povećana.

2. Visinski krug više nije podeljen na duple gradi, nego je isto tako podeljen kao horizontalni krug. Visinski ugao se dosada opredelio iz razlika čitanja u oba položaja durbina. Kod

modela 1937 visinski ugao se čita direktno u svakom položaju durbina.

3. Durbin se da okretati oko svoje osovine za 180° u oba pravca, t.j. i preko okular i preko objektiv. Uvećavanje je 28 x, a za strme vizure do zenita mogu se sada upotrebiti t.zs. Zenit-okulare, što je velika prednost kod astronomskih posmatranja.

4. Za osvetljenje oba kruga služe dva ogledalca, komplikovani sistem prizama na durbinu kod starog modela otpada.

5. Mogu se upotrebiti: jašuća libela i Horribow-a libela za astronomska posmatranja.

Detaljni opis ovog iustrumenta se nalazi u prospektu Th 56.

Novi Wild-ov precizioni teodolit T3 razlikuje se od dosadanjeg u konstrukciji sistema osovina. Za osvetljenje oba kruga služe dva ogledalca a za osvetljenje pri noćnom radu predviđene su dve sijalice. Metalni poklopac ima cilindričnu formu, kao kod ostalih Wild-ovih teodolita.

Prilikom konstruisanja novog Stereo-autografa, model A5, firma Wild je krenula novim putem i napustila je princip Porro-Koppe.

Komplikovanost konstrukcije višekomornih fotoaparata za vazdušno snimanje u cilju fotogrametrije, naterala je firme, da se bave konstrukcijom fotoaparata za vazdušno snimanje, čiji bi ugao snimanja odgovarao uglu višekomornih aparata. To je danas već postignuto a paralelno sa time trebalo je konstruisati i restitucione aparate, koje bi dali mogućnost za iskorišćavanja takvih snimaka sa velikim uglom snimanja. Sa konstrukcijom najnovijeg Stereo-autografa, Wild, model A5, stvorena je ta mogućnost. Ovaj Stereo-autograf, model A5 ima sledeće odlike:

Sistem Porro-Koppe je kod ove konstrukcije napušten, te se mogu kartirati-restituisati, sve negative, koje su snimljene sa aparatom sa fokusom između 100 i 215 mm, veličina formata 180×180 mm. Negativ se gleda stalno frontalno, ne postoji paralaksa, model se može okretati oko tri osovine, koje su međusobno vertikalne, a da se pri tome orijentacija slike ne kviri, — ne poremeti, čime je znatno ubrzan rad, povećana je tačnost i data je mogućnost iskorišćavanja svih fotoaparata sa fokusom između 100 i 215 mm, što dosada nije bilo moguće.

Program sastanka Stalnog odbora Međunarodnog Saveza Geometara u Parizu.

Četvrtak, 15 jula, u 12 časova. Prijem i ručak u „Restaurant Langer“, Jelisejska Polja, priređeno od strane geometarske komore okruga Seine.

U 14·30 časova Sednica Katastarskog komiteta (Ministarstvo finansija, 71, bulevar Pereire) ili šetnja kroz Pariz.

Petak, 16 jula, u 9·30 časova Sednica Odbora za međunarodni tehnički rečnik, u institutu intelektualne kooperacije, 2, ulica Monpensier, Palais, — Royal.

Istovremeno glavna skupština francuskog udruženja geometara u prostorijama izložbe.

U 12·30 časova Prijem u opštinskoj zgradi poglavarstva grada Pariza.

U 16 časova. Predavanje na izložbi o merenju Quito — osnove od generala Perrier, člana instituta.

U 20 časova. Prijem u salonima Pariske trgovačke komore, 27, avenue Friedland a potom soare.

Subota, 17 jula, u 10 časova. Razgledanje stručnih radova na izložbi.

U 14·30 časova Sednica Stalnog odbora međunarodnog Saveza geometara na prvom spratu Ajfelove kule i šetnja kroz Pariz.

U 20 časova. Banket za članove priređen od strane francuskog Udruženja geometara.

Nedelja 18 jula. Izlet do Ruana na obalama Sene. Od Ruana do Havra i ručak u Havru.

Učesnici sastanka mogu učestvovati u svim priredbama sem u sednicama Odbora federacije. Datum je izabran da bi se posećiocima omogućilo prisustvovanje proslavi 14 jula.

Za one koji ne učestvuju kao delegati ili specijalno pozvani za sve priredbe, prijeme, šetanje, kotizacija je 200—250 franaka.

Samo banket —50 franaka, izlet do Havra —100 franaka.

Prijave od sada treba adresovati (g-nu Chazelles, blagajniku) M. Chazelles, trésorier, 27, rue Balagny, ili M. Casteran, 10bis, rue de la Gaite, Paris.

ПОЗИВ

за редовну годишњу скупштину Удружења
геометара и геодета Краљевине Југославије,
која ће се одржати на дан 30 и 31 марта 1937 г.
у Сарајебу.

Почетак скупштине тачно у 9 часова.

ДНЕВНИ РЕД СКУПШТИНЕ:

- 1) Поздравна реч претседника;
- 2) Избор два скупштинска секретара и 3 оверача записника;
- 3) Избор Верификационог Одбора;
- 4) Извештај Управног Одбора;
- 5) Извештај благајника;
- 6) Извештај Надзорног Одбора;
- 7) Разрешница досадашње Главне управе;
- 8) Избор нове Главне управе;
- 9) Промена правила Удружења;
- 10) Предлог буџета за 1937/38 годину;
- 11) Саопштење листе чланова Управних Одбора Секција;
- 12) Предлози у смисли чл. 32 правила;
- 13) Избор скупштинских радних одбора;
- 14) Избор делегата за међународни савез геометара;
- 15) Евентуалије.

Секретар
Дим. Милачић.

П.претседник
А. Поповић.

НАПОМЕНА. Све друге појединости доставићемо на-
кнадно, т.ј. осуство, повластицу за воз, место — односно
локал где ће се скупштина одржати, воз којим ћемо путо-
вати ит.д.

В Е С Т И

† Инж. Јован Јовановић

У фебруару ове 1937 године својевољно отишао је у смрт шеф Хидротехничког одељка државног добра Беље инжењер Јован Јовановић, резервни инжењерски официр.

Покојник је био родом из Беодре у Банату. Пошто је био из сиромашне породице морао је већ врло рано сам да се брине за своје школовање, уз цену највећих жртава и одрицања. Инж. Јован Јовановић био је у првој генерацији наших геодетских и културнотехничких инжењера. Завршио је са одличним успехом Технички факултет у Загребу. Више година сарађивао је на комасационим и мелиорационим радовима у Југо-источном Срему. Био је надзорни инжењер код градње савског насипа (Београдски жељезнички мост — мост Краља Александра I), код повишења земунског кеја и т. д. Као шеф хидротехничког одељка државног добра Беље био је увек савестан, дајући и овде све своје снаге и пажњу организацији посла.

Поплаву речице Карашице и пробој заштитног насипа у фебруару ове године инж. Јовановић узео је толико к срцу да је испалио себи метак у слепоочницу. Инж. Јовановић није имао право, јер се стручњаци слажу да на њега никако не може пасти одговорност за поплаву. Али сваки ко је познавао покојника зна за његов супилни осећај одговорности на послу. Не могавши победити природу отишао је у смрт, ма да је најсавесније вршио своју дужност.

Неколико генерација наших геодетара, јака геодетарског отсека средње Техничке школе у Београду сећају се свакако својих екскурзија под водством свога наставника комасација и аграрних операција г-на д-ра З. Краља у комасациони технички уред у Земуну, где је онда службовао инж.

Ј. Јовановић. Са ових екскурзија наши геодетари понели су у успомену¹⁾.

Многим инжењерима, геодетима и геодетима — најближим сарадницима инж. Ј. Јовановића било је познато да је покојник имао неколико својих проналазака у области геодезије, које није износио на јавност због своје претеране скромности.

Био је још врло млад (имао је свега 34 год.) и према својим ванредним способностима и особинама требао је да заузме један од водећих положаја и могао је још много да да земљи и струци.

Вечна му памјат!

Из Дбора

Арсенију Поцковићу, прет. удружења геом. и геодета

Преко Кабинета Министарства унутрашњих послова, добио сам налог, да Вам изјавим захвалност на поздравном телеграму, који сте са своје годишње скупштине упутили Њег. Вел. Краљу и Краљевском Дому као претседник Удружења геодетара и геодета, секције Београд, што ми је овим част учинити.

Шеф Одељења опште полиције,
Драг. Е. Јимашић

**Одговор претседника Краљ. владе
Др. Стојадиновића на поздрав са скупштине**

Господине Претседниче,

По налогу Претседника Министарског савета г. др. М. Стојадиновића, част ми је захвалити Вам на поздравном телеграму, упућеном г. Претседнику 8 о. м.

Изволите примити, Господине Претседниче, уверење о мом одличном поштовању.

за Шефа Кабинета,
Мирослав Нешић

¹⁾ Стручна и опширна тумачења инж. Ј. Јовановића о комасационим радовима.

Постаблење техничких дневника

За дневничара званичника Ђорђевића Тихомира, диплом. геометра.

Постаблења

За чиновничког приправника од 9. пол. групе Ђорђа Бећира. За катастар. помоћне геометре 9. пол. групе Вељковић Ашир. чин. приправник од 9. пол. групе Миачиновића Ђорђа, чин. приправника.

Унапређења

У име Његовог Величанства Краља Петра II. Краљевски намесници указом унапредили су Момчиловића Ђорђа, кат. геом. 8. пол. групе за кат. геометра VII. полож. групе. За вишег кат. инспектора Б. положајне групе, г. Беначека Милана, вишег кат. геометра шесте положајне групе Голдони Карло, кат. геом. осме положајне групе.

Решењем госп. Министра финансија постављен је за кат. геометра VIII пол. групе, Јовановић Милутин, кап. пом. геометар IX положајне групе.

Премештаји

Решењем госп. Мин. Финансија, премештени су у Катастарску управу у Копривници Луцу Фрања, кат. пом. геометар IX пол. групе; у Катастарску управу у Вуковару Фердербер Иван, кат. пом. геометар IX пол. групе; у Катастарску управу у Ваљеву Папић Миленко, кат. пом. геометар IX пол. групе; у Кат. секцију у Зајечару Косановић Владимир, кат. пом. геометар IX пол. групе; у Мин. фин. Одељењу Катастра Шуковић Петко, кат. пом. геометар, на раду код Кат. секције у Неготину. У Катастарску управу у Загребу за град Загреб Вукашиновић Јован, катастар. геом. VIII пол. групе; до сада на служби у Теслићу; у Катастарску управу у Карловцу Шурбата Миладина, кат. пом. геом. IX пол.

секцију у Богатићу на новом премеру Мирковића Јована, Тушека Аугуста и Сирочевића Јосипа из Сремске Раче. У Кат. управу у Бања Луци Миџића Сакиба, из Кат. секције Ивањица. У Катастарску секцију у Тетову Андријевић Јован. чин. приправник из Б. Баште. У Одељење Катастра у Београду Ковачевића Јована, кат. пом. геометра IX пол. групе из Ивањице. У Кат. секцију у Параћину Николића Мирка, кат. пом. геометра IX пол. групе из Ивањице. У Кат. секцију у Крушевцу Андрлона Људевита, кат. пом. у геом. IX пол. групе из Ивањице. У Кат. секцију у Крушевцу Драговића Сима, чин. приправника из Ивањице. У Кат. секцију у Крушевцу Посавца Мија, чин. приправника из Ивањице. У Кат. секцију у Деспотовац Ризванбеговића Јусуфа, чин. приправника из Ивањице. У Кат. секцију у Рековцу Косту Чубрила, чин. приправника из Ивањице и Велимировића Филипа, чин. приправнике из Ивањице. У Кат. секцију у Ражањ Илића Благоја, чин. приправника из Ивањице. У Кат. секцију Соко Бања Хаџића Абдурахима, чин. приправника из Ивањице.

У Дунавску финансијску дирекцију у Новом Саду Панића Божидара, кат. пом. геом. IX пол. групе Кат. управе у Сенти. У Кат. управу у Макаарској Ловринчевића Радосл., кат. пом. геом. IX пол. групе Кат. управе у Сплиту. У Кат. управу у Босанској Градишци Марковића С. Љубомира, чин. припр. од IX пол. групе Кат. управе у Биограду н/м. У Кат. секцију у Краљево Село Јокхел Карло, чин. припр. IX пол. групе кат. секције Доњи Милановац. У Кат. секцију Кучево Ковачевић Гојко. кат. пом. геометар IX пол. групе из Доњег Милановца. У Кат. секцију Јабуковац Мехмедбашића Расима, чин. приправник од IX пол. групе из Доњег Милановца. У Кат. секцију Јабуковац Настић-Јовановић Хра...

из Доњег Милановца. У Кат. секцију Кладово Илић Александар, чин. припр. IX пол. групе из Доњег Милановца. У Кат. секцију Кладово: Костић Сретен, кат. пом. геом. IX пол. групе из Кат. секц. Доњи Милановац и Тановић Ариф, чин. приправник IX пол. групе из Кат. секције Дињи Милановац. У Кат. секцију Неготин Шарар Иван, техн. дневничар из Кат. секције Доњи Милановац. У Кат. секцију Ђуприја: Сиљин Виктор, чин. припр. од IX пол. групе из Кат. секције Доњи Милановац, Јовичић Стеван, чин. припр. од IX пол. групе Кат. секције Доњи Милановац.

Премештаји

У Име Њ.В.К. Краљевских намесника указом премештен је Недоклан Доминошко. виши кат. геом. шесте пол. групе Катастарске управе у Макарској у Кат. управу у Сплиту.

Пензионисан

У Име Њ. В. Краља Краљевско намесништво пензионисало је г. Самуела Клајна, вишег катастарског инспектора V групе по молби.

Продужење рока за пријаве у поступку исправљања земљишних књига за град Београд

Скреће се пажња заинтересованима да је код Среског суда за град Београд у поступку за исправљање земљишних књига за кат. општине Београд 4 (кварт седми и осми) и Београд 6 (кварт тринаести и четрнаести), први прогласни рок, који истиче са 30 априлом 1937 године, продужен за даљих шест месеци т. ј. до 31 октобра 1937 године закључно.

Сви заинтересовани имају своје пријаве у поступку за исправљање земљишних књига предати Среском суду за град Београд написмено или на записник усмено најдаље до 31

октобра 1937 године. Последница пропуштања овог рока је губитак права на остваривање захтева који се морају пријавити, према трећим лицима која стичу књижна права у доброј вери на основу уписа у земљишној књизи.

Промена седишта секције за Вардарску бановину из Охрида у Тетово

На скупштини секције за Вардарску бановину која је оджана 25-1-1937 г. донесена је одлука да се седиште секције за Вардарску бановину пренесе из Охрида у Тетово.

Промена подручја Катастарских управа

Министар финансија, на основу Закона о организацији финансиске управе, решио је да се подручје кат. општина Копривци, Косово, Трепче, Јабланица, Рипна и Кардаглија издвоје из подручје кат. управе у Добоју и да се припоје подручју кат. управе у Маглају.

Конкурс за ванредног професора за катедру геодезије на Загребачком Универзитету

Ректорат универзитета у Загребу расписао је конкурс за ванредног професора Универзитета за катедру геодезије. Конкурс ће трајати до 1. маја 1937. године.

* * *

Под насловом „Le Problème Social et l'Hygiène en Yougoslavie“ изашла је у Паризу крајем 1936 год. књига нашег земљака и колеге Шемсе Дрвишевића, који је 1927 г. завршио геометарски отсек на Средњо-техничкој школи у Београду. Кратко време проводи у државној служби, а затим путује у Праг — студира технику на прашком техничком факултету — пре-

лази у Француску, где 1936 г. дипломира на париском универзитету „Урбанистику“ и штампа под горњим насловом своју дипломску тезу.

Књига је писана на француском језику, али је његов стил лак и приступачан и онима, који имају и најосновнија знања из тог језика.

У првом делу књиге Дервишевић даје кратак приказ облика и географског положаја наше земље, а затим детаљно описује структуру Министарства народ. здравља и начин на који је организована санитетска служба код нас. Дакле, тај први део књиге је више информативног карактера и намењен углавном странцима, јер је нама више или мање све то познато.

У другом делу књиге писац се опширно бави о здравственим и станбеним приликама нашега села и града и све то илуструје интересантним статистикама нашег Мин. нар. здравља и здравствене комисије Друштва народа.

Тако нпр. из статистичких података се види, да је смртност у нашим селима, где санитетска служба готово и не постоји, већа, него у градовима где су прилике у том погледу нешто боље сређене, из чега произлази тачан закључак да су социјални и економски фактори за развитак једнога народа важнији од биолошких.

Из једне опет статистике из здравств. комисије при Друштву народа види се следеће: док 1 м³ собнога ваздуха кошта у Лондону 5·90, у Паризу 3·15, у Лиону 4·20, у Цариграду 5·90, докле у Београду 1 м³ соб. ваздух кошта просечно 12·00 дин. и ако су београдски станови далеко изостали по удобности и хигијенским условима од станова у наведеним градовима. Писац у овом делу књиге износи још многе документоване податке о беди, која влада у нашим најширим народним слојевима, док свих природних богатстава,

којима земља обилује. Та беда широким маса — по мишљењу писца — најбоље се огледа и манифестује у нашим станбеним приликама, које су испод сваке критике.

Највећи број станова у земљи не испуњава основне хиг. услове, јер су или влажни, или мрачни, или без довољно ваздуха, без канализације, вода, купатила итд. Последице оваквих станбених прилика огледају се у 50.000 мртвих и око 200.000 оболелих годишње само од туберкулозе.

У завршном — трећем — делу књиге Дервишевић на интересантан и убедљив начин износи методе и средства помоћу којих се једино може и мора у нашој земљи приступити решавању проблема хигијенских станова и регулације села, варошица и градова.

Писац стоји на принципу социјалног урбанизма и сматра да тај посао у нашој земљи може са успехом само држава извести и то под другим политичким и социјалним околностима од оних, који су код нас постојале до 1935 г.

† Александар Поповић

У последњем моменту, кад је Главнокнижар био скоро готов, примио смо тужну вест, услед туге, бола и очаја, за умрлом мајком и братом пошао је драговољно у смрт скочивши са великог моста на Дрини у њене таласе, геометар Александар Поповић. Покојни Александар рођен је у Зворнику 21-VIII-1911 године, где је свршио основну школу, гимназију у Сарајеву, а Средњу техничку школу у Београду са одличним успехом. Постављен је за чиновничког приправника 19 II-1934 године, у Одељењу катастра и државних добара, а затим је премештен 31-VII-1935 године у Кат. управу у Зворнику по молби, где је остао до свог трагичног завршетка. Не са-

мо у школи већ и у служби покојни Александар био је миран и честит младић, а његове оцене увек одличне, необично омиљен и од својих претпостављених, поред оне искрене и нераздвојене љубави и поштовања, које је још као млад успео да задобије, у свим редовима друштвеним, са којима је долазио у додир. Њего-

вим губитком сваки геометар, који га познаје осетиће потрес у својој души, за губитком овог младог колегу, и упитаће шта га је натерало у смрт? Трагедија у породици, потресла је његову душу.

Пре кратког времена. умро му је брат, а затим мајка, које је он неизмерно волео. Пре неког времена истог дана умрла су му два стрица, која су заједно и сахрањени. Удар је долазио за ударом, потрес за потресом, притискивали су његову младу осетљиву душу, и на крају отерали га у вечни мир где ће престати сав бол и туга, који је притискивао његову душу. Да би ова породична трагедија била потпуна, покушао је да изврши самоубиство и његов отац сазнавши за смрт Александрову, срећа или несрећа у последњем моменту спречили су га у том његови пријатељи.

Поклонимо се сени покојног Александра, нека му је вечан помен.

Напомена

Омашком слагача штампарије „Светлост“ замењени су клишеји код огласа г. Васе Микића и фирме „Vild“ у прошлом броју Гласника што се овим исправља.